

Épül az autóbusz-pályaudvar — DE HOGYAN?

- Baj a tervezésnél
- Öt méterrel rövidebb
- Megállapítani a felelősséget

Szegeden mind a helyi, mind a távolsági autóbuszok részére szükségessé vált egy pályaudvar építése. Ezt a szerepet ugyanis még megközelítően sem tudja betölteni a Takaréktár utca, valamint az Anna-kút környéke, ahova érkeznek és ahonnan indulnak a buszok.

Az új és korszerű autóbusz-pályaudvar mint ezt már jelentettük, a Marx téren lesz, s kivitelezését 1963. decemberében kezdte meg az EM Csongrád Megyei Építőipari Vállalat. A pályaudvarnak — amelynek tetőszerkezete két betonlábazatra összefutó kábeleken helyezkedik majd el — kész az alapja, a betonváza. Épül tehát a pályaudvar, de akadózva, zökkenőkkel.

Már a „start” sem olyan volt, mint amit általában minden építkezés, különösen pedig ez — mivel újszerű eljárásokat is alkalmaz — megkíván. A terveket a Budapesti Út- és Vasútervező Vállalat (UVATERV) határidőn túlra készítette el. Ez természetesen tovább gyűrűzött: a beruházó városi tanács a kiviteli szerződést később köthette meg az EM Csongrád Megyei Építőipari Vállalattal.

A munkálatok, ha késve is, megkezdődtek. Tavaly decemberben a pályaudvar kitűzését, ahogyan kell, az UVATERV végezte el a Marx téren. Az első hiba ekkor keletkezett. A pályaudvart ugyanis az elhatározott helyétől öt méterrel beljebb a Mikszáth Kálmán utca irányában „tűzték ki”. Az építkezéssel már előrehaladtak, amikor kiderült, hogy nem meghatározott helyén áll az épület. Látszólag ez nem jelent különösebbet, hiszen — esetleg érvelhetnek vele a kitűzők — mindegy, hogy néhány méterrel errébb, vagy arrébb áll-e a pályaudvar. Nem így van! A kitűzésnél keletkezett ötméteres tévedés miatt öt méterrel rövidebb lesz a pályaudvar, nevezetesen annak fedett peronrézsze, mert nem lehet hosszabbra építeni a keresztező Mikszáth Kálmán utca miatt. Így a kocsiállások száma is szűkül, kisebb a pályaudvar befogadóképessége. Egy időben a kitűzési hiba miatt két busszal kevesebb érkezik, illetve indulhat. Ez pedig, a járatok szaporodását a távlatokat is figyelembe véve, hiba.

Az UVATERV tervezői a pályaudvar fűtését gázzal alapozták. Helyes elv ez, de nem nélkülözheti a gyakorlati megoldás módjának vizsgálatát. A tervezők ezt elmulasztották, és olyan gázkazánokat terveztek be,

amelyeket nem gyártanak. Korábban a Budapesti Építőipari Vállalat Ksz igazgártott olyan gázkazánokat, amelyeket a tervezők kívántak a pályaudvaron beépíteni. A pályaudvarnak — a terv szerint — az idén decemberben már működnie kellene. A gázkazánok szállítását a tervek készítésekor 1965-re vállalta a budapesti szövetkezet. Ennek ellenére mégis ezeket a kazánokat írták elő. Közben azonban a budapesti szövetkezet új gyártmányokra tért át, s egyáltalán nem készít gázkazánokat.

Szükségessé vált tehát a pályaudvar fűtésének más megoldása és ennek terveinek elkészítése, ami természetesen összefügg az egész építkezéssel. A városi tanács — mint beruházó — helyesen úgy döntött, hogy a pályaudvart bekapcsolják a gőztávvezeték-hálózatba és fűtését így szolgáltassák. A tanács biztosítja az ehhez szükséges feltételeket. A fűtési rendszer tervét azonban el kell készíteni. Az UVATERV, bár hibát követett el a fűtési megoldásnál, a gázkazánok előírásával, csak úgy hajlandó másik fűtési tervet készíteni, ha ennek a díját újból megfizetik. Ez az ügy a budapesti központi döntő bizottsághoz került. Itt még nincs állásfoglalás arra, hogy kell-e vagy nem fizetni az új fűtési tervekért a beruházónak.

Az UVATERV a különféle vasszerkezeti részek gyártásának, s ezek beillesztésével együtt járó betonozásnak a gyakorlatát is figyelmen kívül hagyta. Ezt a kivitelező EM Csongrád Megyei Építőipari Vállalat alvállalkozója, az EM Fémhúzó Építőipari Vállalat és Tömegépítő Vállalat még tavaly helyesen, negatívumként jelezte a tervezőknek. Kérte, hogy a vasszerkezetek beépítésére más, a munkákat előrevívó megoldásokat alkalmazzanak. Az UVATERV képviselői akkor, bár hívták őket, nem vettek részt az ezzel kapcsolatos tanácskozáson. Ez — az enyhén szólva érdektelenség — a kivitelezésnél bosszulta meg magát. Mert végül is csak módosítani kellett a vasszerkezeti részek beépítésének tervét.

A pályaudvart körülölelő utat az EM Csongrád Megyei Építőipari Vállalat alvállalkozójaként a Hódmezővásárhelyi Közüti Üzemi Vállalat készítené. Itt is huzavonák, időhúzások vannak. Meg viták, amelyek sok ember idejét kötik le, de az ügyet nem viszik előbbre. A hódmezővásárhelyi vállalat az út aljzat-

betonjának tetején az úgynevezett koptató réteget — mint ahogy köztük — „nem képes” előírás szerint elkészíteni. Furcsa ez, annál is inkább, mert Magyarországon általánosan készítenek olyan koptatóréteget, mint amilyen a pályaudvart körülölelő utat akarják bevonni. A vásárhelyi vállalat más „megoldást” akar, ami semmivel sem jobb az eredetinel, de százezer forinttal drágább. Talán ezért?

A tervezési költségeknél is „különbség” keletkezett a beruházó és a tervező között. Az UVATERV ugyanis a számlát jól felkanyarítva 121 ezer forintot állapított meg tervezési költségként. A városi tanács joggal sokallta ezt és ezért az Építésügyi Minisztérium tervezési főosztályához „interpellált”. A minisztériumban a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően közel 95 ezer forintban állapították meg a tervezési díjat.

Az autóbusz-pályaudvar — a terv szerint — 4 millió 900 ezer forintba kerül. Az új tervezésnek, a munkálatok során kibukkanó hibák — amint a beruházó városi tanács illetékes szakigazgatója szíve közölte — nem emelik meg a költségeket. Ez így igaz, de azt is hozzá kell tenni, hogy a költségek azért nem emelkednek, mert az autóbusz-pályaudvart öt méterrel kisebb lesz. Valójában tehát — miután nem a tervezett méretet kapja a város — többbe kerül az autóbusz-pályaudvar.

S hogy készen lesz-e idén ősszel az autóbusz-pályaudvar? — erre a kérdésre most nehéz válaszolni. Lehet, hogy igen, lehet, hogy nem. Annyi azonban bizonyos: hibák voltak és vannak az autóbusz-pályaudvar építése körül. Ezeket embernek mulasztásai — nem objektív okok! — idézték elő. Az illetékesek dolga a felelősségre vonás és a rendteremtés, hogy úgy épüljön a pályaudvar, ahogyan az joggal elvárható.

A pályaudvar helyét illetően — amit megváltoztatni már nem lehet — vannak viták. A jövőre vonatkozó tanulságként ebből az esetből is adódhat nem ártana, ha a következő fontos létesítmények telepítésének helyéről az építkezést megelőzően széles körben tanácskoznának a szakemberek.

Morvay Sándor

Esti tagozat szervezése a tanárképzés gyorsítására

A középiskolai tanárihiány enyhítését szolgálja a tudományegyetem esti tagozatának megszervezése. Sopronban az Eötvös Loránd Tudományegyetem, Miskolcon a Kossuth Lajos Tudományegyetem, Pécsen a József Attila Tudományegyetem indít kihelyezett esti tagozatot angol és orosz nyelvből, amelyen négy éves tanulmányi idővel nyelvszakos tanárokat képeznek. A tanulmányok befejezése után a vidéki munkahelyre való elhelyezést felvételkor nyilatkozatban kell vállalnia a jelentkezőnek.

A József Attila Tudományegyetem bölcsészettudományi karának szervezésében meginduló pécsi kihelyezett esti tagozatra jelentkezhet: aki érettségizett, Pécsen vagy közvetlen környékén lakik és vállalni tudja, hogy hetenként három-négy napon, a délutáni órákban a tanrend szerinti előadásokon részt vesz.

Jelentkezhet a fenti feltételek mellett az is, aki felsőfokú tanító-, illetve óvónő-

Felszabadulási Hét a színházban — Hangverseny a múzeum lépcsőin — Kiállítások, megemlékezések

Gazdag programmal ünnepli felszabadulásának 20. évfordulóját Szeged

Néhány hét múlva, október 11-én ünnepli Szeged felszabadulásának 20. évfordulóját. A város ünnepsorozattal köszönti a jubileumot. Az évforduló alkalmából városszerte kiállításokat, hangversenyeket, megemlékezéseket rendeznek. Az ünnepségek jóval október 11 előtt kezdődnek és szinte az egész hónapban át folytatódnak.

Megemlékeznek a jubileumról az általános és középiskolákban is. Az iskolások rajzversenyen, felszabadulási matematikai emlékeversenyen, szavalóversenyen vesznek részt. Az úttörők az „Expedíció a jövőbe” mozgalomban Szeged felszabadulásával kapcsolatos anyagokat gyűjtenek, s ezeket kiállításokon mutatják be. A középiskolákban ünnepélyes önképzőkori és szakköri üléseket tartanak. Ezeket a felszabadulással kapcsolatos pályamunkáikat, tanulmányaikat ismertetik a tanulók. A fotoszakkörök kiállításokon mutatják majd be Szeged 20 esztendő fejlődését dokumentáló anyagait. A fiatalok számára a KISZ városi bizottsága Ki mit tud Szegedről és a felszabadulásról címmel szellemi vetélkedőt rendez.

Az évfordulót több hangverseny is köszönti. Október 11-én A szabadság zenéje címmel a középiskolás diákok számára tartanak hangversenyt az egyetem aulájában. 18-án a színházban rendeznek felszabadulási koncertet. Az egyik — várhatóan nagy érdeklődést kiváltó — hangversenyt a Móra Ferenc Múzeum lépcsőin rendezik meg. Ezen a város műkedvelő kórusai is közreműködnek majd.

Október 6 és 10 között a Szegedi Nemzeti Színházban Felszabadulási Hétet rendeznek. Ezen Ránki-Vass-Hubay Egy szerelem három éjszakája, Verdi Nabucco és Gottfried von Einem Danton halála című műve kerül előadásra. A város felszabadulási emlékünnepeit is a színházban tartják. Ezen október 10-én este a Bartók Béla filharmonikus zenekar és a Szegedi Zenebarátok Kórusa Vaszy Viktor vezényletével Szabó Ferenc Feltámadott a tenger című oratóriumát mutatja be.

Az évforduló alkalmából több kiállítás nyílik a városban. A legnagyobb és a legreprezentatívabb a Horváth Mihály utcai Képtárban. Ez a kiállítás Szeged

és Csongrád megye felszabadulását és 20 esztendő fejlődését ismerteti. Az ünnepségek idején dokumentációs kiállítást rendez a Somogyi Könyvtár is. A Városi Képzőművész Kör tagjainak műveiből október 10-én nyílik kiállítás. A szak szervezeti könyvtárak a 20 év könyvterméséből tartanak bemutatókat. A Juhász Gyula művelődési otthonban a SZOT vándorkiállítását mutatják be.

Irodalmi estek, megemlékezések, író-olvasó találkozók egészítik ki az ünnepségeket. A művelődési otthonokban a felszabadulásról előadásokat tartanak, a TIT irodalmi és történelmi szakosztálya klub-

esten emlékezik meg az évfordulóról. Október 17-én a Tisza Szállóban Szegedi írók a felszabadulásról címmel irodalmi estet rendeznek. Közreműködnek a Szegedi Nemzeti Színház művészei és a Fiatalok Irodalmi Színpadának tagjai. A város felszabadulása irodalmának jegyzékét tartalmazó bibliográfia, amelyet a Somogyi Könyvtárban állítottak össze, az ünnepségek idejére jelenik meg.

Az évforduló napján, október 11-én avatják fel a város két most épült új iskoláját, a 16 tantermes Tisza-parti gimnáziumot és a 8 tantermes ságvártelepi iskolát.

RÖNYVESPOLC

VASVÁRI ISTVÁN: VÉGSŐ ÁRON

Összegyűjtött verseiket akkor adják ki a költők, mikor úgy érzik, életművük egyetlen egészé, lezárható egységgé állt össze. A válogatást is az egység jegyében végzik: azokat a verseket sorakoztatják egymás mellé, amelyek — hitük szerint — a legmélyebben képviselik az emberről s a világról vallott főbb gondolataikat. Mintegy az életmű gerincének is nevezhetnők az effajta, reprezentatív válogatást.

Vasvári István a Végső Áron című kötetével alkotta meg életművének gerincét. Időben majd három évtizedet ölel fel, versei ilyenformán kiáltó ellentétek között születtek. A kötet mégis egyetlen eszme, a szocialista humanizmus jegyében fogant. A magasabb rendű emberi méltóságot követeli legkorábbi verseiben az elemi emberi jogokat is megtagadó kortól, a szocialista ember helyét keresi a felszabadulás után született verseiben; — mint írja:

»medret és célt« kér. A kérsőbbi évek termése a helyét megtalálta, de hitéért naponta megharcoló költő vívódásait, a népet, az elért eredményekért való aggodását, a hétköznapi győzelmei felett érzett örömet tükrözik.

Költészete mindvégig közeleli ihletésű. Összegyűjtött verseinek túlnyomó többsége a történelmi korhoz, az eszméhez kapcsolódik. Még legszemélyesebb lírája is közéleti gondolatokkal telik meg: családjáról beszél, de népből, nemzetben gondolkodik. Csak legutóbbi írott versei szövednek át több, személyes jellegű szálal: a harcban megvitt költő a gyermekkor, az ifjúság szelídebb tájain kalandozik. Itt verselése is oldottabb lesz. Korábbi feszes, a hagyományokhoz kötődő versépítést lazább, változatosabb formák váltják fel. A költő lassan megcsendesedik. Utóbbi versei már inkább szemlélődő, mint aktív, tevékeny embert mutatnak.

A. L.

Bemutatták a jövő évi fürdőruha-modelleket

Pénteken rendezte meg a Divatáru Nagykereskedelmi Vállalat az 1965. évi strandcikk és fürdőruhák bemutatóját. A szakmai bemutatón mintegy 120 modellt sorakoztattak fel, s ebből választották ki a jövőre gyártásra és forgalomba kerülő 25—30 új típusú, fazonú fürdőruhát.

Az 1965. évi stranddivat lényegében nem tér el az ideitől, némi újat azért hoz. A fürdőruhák az olcsó kartonon kívül egyre inkább szintetikus alapanyagokból készülnek. A kétrészes és az egyrészese egyaránt divatos. A kétrészes fürdőruhák közül a hagyományos fazon szolidabb, a felsőrész inkább

mellényes megoldással, a nadrag kis szárral, keskeny szalag-övrrel készül. A bikini azonban még merészebb lesz. Az egyrészese fürdőruhák hátul mélyen nyitottak, általában elülső színű alsó és felső résszel készülnek.

A női short valamivel hosszabb, viszont az eddiginél szűkebb. A felnőtteknél nem divat már a halásznadrág, helyébe a bokáig érő, egyenes szabású, nem feszülő nyári nadrag lép. A férfiak a hagyományos „fecskén” kívül a szintetikus anyagból készült fürdőnadrág és short uszó, vagy ahogyan eddig nevezték, a camping uszó között válogathatnak.

Bőséges haltermés a holt-Tiszán

Az alcsiszigeti holt Tisza-ágon megkezdte az őszi nagyhalászatot a szolnoki Felszabadulás Halászati Tsz. Az első napon halásznegyven szólván két „tanyát” húztak ki. Az óriás hálóra már az első húzásra több mint két mázsa hal került. Egyelőre a kisebb halakat fogják ki, a nagyobbakra később kerül sor. A halászos a nagykitérésű holt Tisza-ágban számra 25—30 kilós, vagy ennél nagyobb hal megmozgását figyelték meg. Ezek a példányok a halászos megjelenésekor a nádasok közé, s a vízparti mélyedésekbe hú-

zódnak, ahonnan a vízpart „csörgetésével” ugrasztják majd ki őket a nyílt vízre.

A Szegedi Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat táblalvegboltjában

üvegvágható
értő
munkaerőt

felvez. Jelentkezni lehet Vár u. 7. szám alatti központi irodában. S. 96246

Olaszaink írják

Letaposott virágok

A Hajnóczy utcát még az újságban is gyakran úgy említik, mint a város egyik legszebben gondozott utcáját. A nagykörúti sarkon azonban nem olyan, mint máshol: előtűnk kopár a járdaszegély. S ez nem a mi hibánk. A Gulyás csárdába betérő kocsisok itt parkirozzák kocsijaikat. A

lovak, a gyerekek eltaposnak mindent, ráadásul nagy a szemét miattuk. Tudomásom szerint a KRESZ tiltja, hogy a sarkon ötméteres távolságon belül járművek parkirozzanak.

Hunyadi Lászlóné
Hajnóczy utca 30.

Miért piszkos az utca?

Az Imre utca lakói nem mondhatják, hogy öröm kitékinteni az ablakon. A por, a szemét csúfítja az utcát. A loves kocsik legtöbbször úgy állnak be, mintha a házakhoz tartozó vendégsereg tulajdo-

na lenne. Pedig dehogy, a Búza vendéglő italozóinak kocsijai azok. Amíg a kocsisok isznak, a lovak piszkítják az utcát. Intézkedést kérünk az illetékesektől.

Özv. Barna Mihályné